

**Ovesen:** Naar jeg har forlangt Ordet, er det i Anledning af det Samraad, som nylig er blevet omtalt af den højtærede Minister, og som findes i Betænkningen til § 15 angaaende Hvide Sande-Spørgsmaalet. Det kunde for mange synes ret mærkeligt, at det Spørgsmaal kommer frem, al den Stund vi havde det fremme og fik et Resultat for et Par Aar siden. Vi maa imidlertid huske paa, som det ogsaa er sagt af den højtærede Ordfører (P. Th. Nielsen) og Ministeren og af flere ærede Medlemmer, at det, der da blev lavet, kun var et Forsøg, og et Forsøg bliver sjældent noget endeligt. Det Spørgsmaal, her foreligger angaaende Udløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord, er jo af gammel Dato; det er vel omtrent op imod 100 Aar siden, det Spørgsmaal blev rejst, og som der blev sagt af den højtærede Minister, er der holdt en Masse Møder, foretaget en hel Del Undersøgelser, nedsat Kommissioner o. s. v. o. s. v. for at faa denne Sag afgjort. Man naaede i 1892 til et lille Forsøg, idet den sydlige Landtunge blev gennemskaaren ved Nymindegabs Kro. Men den Gang gik man ud fra, at denne Foranstaltning var noget ganske foreløbigt.

Det, der her er Tale om, angaar to Spørgsmaal, et Landbospørgsmaal og et Fiskerspørgsmaal. For Landboerne gjaldt det om at faa en bedre og hurtigere Afvanding af Ringkøbing Fjord og tillige en Vekselvirkning saaledes, at der kom mere Saltvand ind i Fjorden, hvorved Græsarterne paa Marskengen bedre kunne bibeholdes. Man tænkte tillige paa, at der derved kunde frembringes en større Oprøde i Fjorden, hvad der ogsaa vilde være til Fordel for Landbruget. Det andet Synspunkt er Fiskernes. Udfor Kysten er der en stor Fiskerigdom, der hidtil væsentlig er udnyttet af fremmede Fiskere, idet Fiskerne paa den Egn ikke have Pladser at kunne komme ud fra. Det lange Løb ud gennem Nymindestrømmen vanskeliggjorde tillige Fisken at trænge op fra Havet i Fjorden og Aaløbene. Disse 2 Synsmaader vare meget forskellige. Fiskerne vare saa nogenlunde enige, medens Landboerne vare i høj Grad uenige. Der stod et sydligt og et nordligt Parti temmelig skarpt overfor hinanden. Man enedes tilsidst om et Kompromis, nemlig at beholde Udløbet ved Nymindegab og saa grave et nyt Gennemløb ved Hvide Sande. Ærede Medlemmer ville vide, at jeg aldrig har været en Tilhænger af Kanalen ved Hvide Sande, jeg kæmpede mod den, saa længe jeg kunde, men da Spørgsmaalet stod paa enten et Forsøg

her eller intet Forsøg, sagde jeg: Lad os saa prøve en Gennemgravning af Hvide Sande.

Nu er Spørgsmaalet: Er Forsøget lykkes, eller er det mislykket? Derpaa kan der svares baade Ja og Nej. For Fiskeriet er Kanalen sikkert til stor Fordel, baade for Fiskeriet i Havet, paa Fjorden og i Aaløbene, og Landbruget har ogsaa haft Fordel ved, at Udløbet er blevet bedre, saa at Opstuvningen af Vandet ikke finder Sted. Det havde nemlig sine Vanskeligheder med det sydlige Udløb, der vilde lukke sig eller flytte sig. Det har vist sig, at den nye Gennemskæring ved Hvide Sande holder sig, den flytter sig ikke. Men spørger man videre, viser det sig, at Vekselvirkningen mellem Havet og Fjorden er bleven større, end man havde ventet. Den er endog bleven saa stærk, at der om Sommeren er Fare for, at en stor Del af Engene omkring Fjorden kan blive fortrøret. Dernæst er der den Fare ved den nære Forbindelse mellem Havet og Fjorden, at under Storm og Højvande kan der afstedkommes store Ulykker for Landbruget og for den omkringboende Befolkning. Faren bliver større, efterhaanden som Kanalen udvider sig, og den har udvidet sig for hver Gang, der har været særlig Højvande i Havet, ja, man kunde ogsaa sige: i Fjorden, thi Vekselvirkningen er saa hurtig og kraftig i det korte Løb med det dybe Vand, at naar Havet er højt, strømmer Vandet stærkt ind i Fjorden, og omvendt, naar Fjordvandet staar højere end det i Havet, strømmer det stærkt ud. Dette vil selvfølgelig føre med sig, at det løse Sand ved Kanalens Sider ikke kan holde sig.

De Kalamiteter, som ere forefaldne ved de Stormfloder, vi have haft i Løbet af det sidste Aar, have derfor sat en Skræk i Befolkningen, ogsaa i dem, der tidligere troede, at der ingen Fare var i saa Henseende. Nu kan det være, at det er Naturforhold, som ikke forekomme jævnlig, men det kan man ikke regne med; for nu ved man, at sligt kan foregaa, og det er det, man skal have forebygget. Jeg skal ikke komme ind paa en Undersøgelse af, hvilke Fejl der er begaaet af dem, der have været medvirkende til, hvad der er sket ved Gennemgravningen. Jeg tror ikke, Tiden er inde til at komme ind paa disse Spørgsmaal. Det, der ligger for, er: Hvorledes komme vi til en Ordning, hvorved man kan naa ind i nogenlunde betryggede Forhold? Og saa skulde vi heller ikke tabe det oprindelige Øjemed ved en Udgravning af et nyt Udløb fra Ringkøbingfjord af Syne. Det er den Opgave, der skal